

Riktlinjer för inköp och upphandling

Syftet med dessa riktlinjer för inköp och upphandling är att säkerställa att alla inköp inom AB Kristianstadsbyggen (ABK)¹ med dotterbolag genomförs enligt gällande lagstiftning, Lagen om offentlig upphandling (LOU) samt införlivar de interna målsättningar och krav som ABK har.

Dessa riktlinjer tillämpas för all anställd personal på ABK.
Riktlinjerna reglerar och styr frågor om behörighet och förfarande vid upphandling.

1. Behörighet

Endast behörig personal får göra upphandlingar för ABK:s räkning. Förutsättningen för att få göra upphandlingar är att man har genomgått en internutbildning i LOU med godkänd tentamen. Beloppsgränser för behörig personal för att få besluta om samt utföra upphandlingar finns upptagna i dokumentet [Upphandlingsbehörigheter](#).

Den personal som har godkänd tentamen och finns upptagen i detta dokument (Upphandlingsbehörigheter) har behörigheten att utföra de delar av upphandlingsprocessen som innefattar framtagande av komplett förfrågningsunderlag och utvärdering av anbud. Den del av processen som innefattar annonsering, anbudsöppning och tilldelning utförs alltid av Inköpsavdelningen.

VD kan i enskilda upphandlingar besluta om att annan beloppsgräns och behörighet ska tillämpas. I sådana fall skall slutligt avtal undertecknas av VD tillsammans med upphandlare. I de fall upphandlingsvärdet överstiger VD:s befogenheter skall beslut fattas av styrelsen.

Med behörigheten följer rätten att:

- Besluta om att upphandling skall göras.
- Välja upphandlingsförfarande.
- Utforma förfrågningsunderlag.
- Underteckna avtal om detta medges enligt "Firmateckning, sakgranskning, attest- och delegationsdokument".

Personal som saknar behörighet att upphandla skall avropa på befintliga avtal. Om avtal saknas skall man kontakta inköpsavdelningen.

2. Genomförande av upphandling

Avgörande för när och hur LOU skall tillämpas är upphandlingens totala värde i SEK exklusive moms (kontraktsvärde). Beroende på upphandlingens kontraktsvärde skall olika lagregler i LOU tillämpas, vilka lagregler som ska tillämpas avgörs av kontraktsvärdet i förhållande till de så kallade tröskelvärdena (5 kap. LOU).

---

¹ Med ABK menas AB Kristianstadsbyggen med tillhörande dotterbolag.

Tröskelvärde är olika beloppsgränser som anger vilket kapitel i LOU som ska tillämpas på upphandlingen.

Detta innebär att man alltid måste beräkna kontraktsvärdet av det som skall upphandlas för att kunna tillämpa rätt kapitel och lagrum i LOU. Tröskelvärdet revideras vartannat år. Aktuella tröskelvärden finns på www.upphandlingsmyndigheten.se Beroende på tröskelvärdet kommer antingen 6 kap. alternativt 19 kap. LOU att tillämpas.

Beroende på vilket kapitel i LOU som tillämpas för den aktuella upphandlingen avgörs också vilket upphandlingsförfarande som ska användas. Olika upphandlingsförfarande regleras i respektive kapitel. Vilket upphandlingsförfarande, inom respektive kapitel i LOU, som skall användas regleras av vad det är som skall upphandlas (kontraktsföremål). De huvudsakliga grupperna av kontraktsföremål enligt LOU är byggtreprenad, vara eller tjänst.

Innan upphandling får ske skall dokument "Checklista" [..\Checklista för upphandlingar \(2\).docx](#) fyllas i. Denna checklista gäller för upphandlingar och inköp (utanför avtal) som överstiger ett värde av 100 000 kr. Checklistan skall undertecknas av den som upphandlar samt en person från inköpsavdelningen.

3. Beräkning av kontraktets värde

Värdet av det som skall upphandlas beräknas enligt följande:

- Värdet skall räknas för hela avtalets löptid exklusive moms. Löptiden får vara högst 48 månader.
- Optioner och förlängningsklausuler skall räknas med i kontraktsvärdet och löptiden.
- Värdet av löpande beställningar/leveranser utan avtal räknas enligt formeln:
Beräknad månadskostnad x Löptiden = Kontraktsvärde

4. Miljö- och social hänsyn

Miljö- och sociala hänsyn ska prägla alla upphandlingar som genomförs av ABK när upphandlingsföremålet medger detta. I egenskap av upphandlare ska man alltid eftersträva att hitta nya metoder för att genom sitt upphandlingsarbete bidra till att de aktörer ABK arbetar med bidrar till den totala samhällsnyttan.

5. Ramavtal med flera leverantörer

Ramavtal skall finnas för att täcka alla återkommande inköpsbehov inom ABK. I ett ramavtal med flera leverantörer skall leverantörerna vara rangordnade och avrop skall ske från den leverantör som är rangordnad som nummer ett (1). Avrop från annan leverantör i ramavtalet får endast ske då nummer ett (1) inte kan leverera. Avropsförfrågan skall då ske enligt i avtalet fastställd rangordning. Om avsteg sker från rangordningen ska detta dokumenteras.

Genom regeln förnyad konkurrensutsättning kan ABK inhämta anbud inom ramavtalet i enlighet med de villkor som angivits i ramavtalet gällande nytt pris m.m. Detta ger möjlighet till konkurrens mellan de leverantörer som ingår i ramavtalet under dess löptid.

Saknas ramavtal för visst uppdrag, vara eller tjänst skall man vända sig till inköpsavdelningen för eventuellt upphandlingsstöd.

6. Principer för upphandling

Nedan följer fem principer som är grunden i all offentlig upphandling och som alltid skall beaktas vid upphandling oavsett upphandlingsförfarande.

- **Icke-diskriminering** – den upphandlande myndigheten får inte ställa krav som bara svenska företag känner till eller kan uppfylla.
- **Likabehandling** – alla leverantörer skall ges samma information och förutsättningar.
- **Proportionalitet**- kraven och villkoren i upphandlingen skall stå i rimlig proportion till det som upphandlas.
- **Öppenhet** – i förfrågningsunderlaget skall det klart och tydligt framgå vilka krav som ställs. Upphandlingen skall annonseras offentligt och de leverantörer som deltagit i anbuds förfarandet skall informeras om resultatet.
- **Ömsesidigt erkännande** – intyg och certifikat som utfärdats av en annan medlemsstats myndighet skall gälla också i övriga EU- och EES-länder.

7. Upphandlingsförfaranden under tröskelvärdena

7.1 Direktupphandling

Direktupphandling får ske då det totala värdet på varor, tjänster eller byggtreprenader inte överstiger 534 890 SEK exklusive moms. Kontrollera så att det inte redan finns avtal inom det tänkta upphandlingsområdet. Finns avtal får ej direktupphandling ske.

Direktupphandling får endast ske av behörig enligt attestreglementet och efter samråd med inköpsavdelningen.

När man beräknar värdet skall behov som kan tänkas uppstå inom upphandlingsområdet den närmsta tolv månadersperioden räknas samman. Värdet på en upphandling räknas alltid utan moms.

Är värdet över 100 000 Sek måste upphandlingen dokumenteras på en särskild blankett [..\.\Direktupphandling\Direktupphandling mall.docx](#)

I förfrågan som skickas till leverantörerna ska det framgå klart och tydligt vad som ska upphandlas. Enklast är om man gör en typ av kravspecifikation/teknisk specifikation där man beskriver utförligt vad man vill köpa, hur det ska se ut, tidsangivelse, vilka mått osv. Var även noga med att ange hur urvalet kommer att ske, t.ex. lägsta pris, leveranstid, miljökriterier osv.

Vid direktupphandling bör minst tre (3) leverantörer tillfrågas elektroniskt (mail eller på Visma TendSign).

7.2 Förenklad förfarande

Förenklad förfarande får användas om upphandlingens värde understiger tröskelvärdena. I ett förenklad förfarande annonserar man upphandlingen och alla leverantörer har rätt att delta. Deltagande leverantörer ska lämna anbud och den upphandlande myndigheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare. När man gör en förenklad upphandling ska man:

- Annonsera upphandlingen i en allmänt tillgänglig databas. ABK annonserar i Visma Tendsign
- Informera om att alla intresserade leverantörer får lämna anbud
- Kontrollera att leverantörerna uppfyller ställda kraven för att få delta i upphandlingen
- Utvärdera anbud och tilldela kontrakt utifrån bedömningen mest ekonomiskt fördelaktiga utifrån grunderna
  - bästa förhållande mellan pris och kvalitet,
  - kostnad, eller
  - pris
- Skicka tilldelningsbeslut till samtliga anbudsgivare och ange skälen för beslutet
- Efter att tilldelningsbeslut är skickat inträder en avtalsspärr på minst 10 dagar då man inte får teckna avtal. Under denna tid kan en leverantör ansöka om överprövning av upphandlingen till förvaltningsrätten, vilket inte är möjligt efter att avtalsspärren löpt ut

7.3 Urvalsupphandling

I princip samma som förenklad upphandling med den skillnaden att i en urvalsupphandling får leverantörer ansöka om att få lämna anbud och vi bjuder in vissa leverantörer att lämna anbud och därefter får vi förhandla med en eller flera anbudsgivare. Bedömningsgrunder och tidsfrister är samma som för förenklad upphandling.

8. Upphandlingsförfaranden över tröskelvärdena

8.1 Öppet förfarande

I ett öppet förfarande har alla leverantörer rätt att delta (6 kap. 2 § LOU). Deltagande leverantörer ska lämna anbud. När man gör en öppen upphandling ska man:

- Annonsera upphandlingen i en allmänt tillgänglig databas i minst 35 dagar även i Eu. ABK annonserar i Visma Tendsign
- Informera om att alla intresserade leverantörer får lämna anbud
- Kontrollera att leverantörerna uppfyller ställda kraven för att få delta i upphandlingen
- Utvärdera anbud och tilldela kontrakt utifrån bedömningen mest ekonomiskt fördelaktiga utifrån grunderna
  - bästa förhållande mellan pris och kvalitet,
  - kostnad, eller
  - pris

- Skicka tilldelningsbeslut till samtliga anbudsgivare och ange skälen för beslutet
- Efter att tilldelningsbeslut är skickat inträder en avtalsspärr på minst 10 dagar då man inte får teckna avtal. Under denna tid kan en leverantör ansöka om överprövning av upphandlingen till förvaltningsrätten, vilket inte är möjligt efter att avtalsspärren löpt ut

8.2 Selektivt förfarande

Där kan alla leverantörer ansöka om att delta, men endast anbudssökande som efter ett urval inbjuds av den upphandlande myndigheten att delta får lämna anbud (6 kap. 3 § LOU). Urvalet måste ske enligt de grundläggande principerna för upphandling.

8.3 Förhandlat förfarande med föregående annonsering

Är ett förfarande där den upphandlande myndigheten inbjuder utvalda leverantörer och förhandlar om kontraktsvillkoren med en eller flera av dem (6 kap. 4 § LOU).

8.4 Förhandlat förfarande utan föregående annonsering

Får användas i de fall som anges i lagen (6 kap. 5-6 §§ LOU), t.ex. när upphandlingen inbegriper formgivning eller innovativa lösningar eller om de anbud som lämnats vid ett öppet eller selektivt förfarande är ogiltiga eller inte acceptabla.